

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 10/5

28 փետրվարի 2017թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Սմբատ Մեսրոպյանի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի ժ/պ 30.12.2016թ. թիվ 1460/03 որոշման դեմ:

Ա/Ձ Սմբատ Մեսրոպյանի գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի ժ/պ կողմից 30.12.2016թ. կայացվել է թիվ 1460/03 որոշումը՝ հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը գանձելու մասին, որով Ա/Ձ Սմբատ Մեսրոպյանին եկամտահարկի գծով առաջադրվել է 5.281 դրամի, սոցիալական ապահովության վճարի գծով 371.366 դրամի պարտավորություն, իսկ պետական տուրքի գծով՝ 1500 դրամի տույժ:

Վերը նշված որոշումը ենթակա է անվավեր ճանաչման, նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ Ա/Ձ Սմբատ Մեսրոպյանը որևէ հարկային կամ սոցիալական ապահովության վճարների գծով պարտավորություն չունի, հետևյալ հիմնավորմամբ.

Համաձայն «Անհատ ձեռնարկատերերի համար եկամտահարկի և սոցիալական ապահովության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» 11.11.2005թ. ընդունված և 15.12.2005թ. ուժի մեջ մտած ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի. «Մինչև 2006 թվականի մայիսի 1-ը հարկային մարմին գործունեությունը դադարեցնելու (լուծարվելու) վերաբերյալ գրավոր դիմում ներկայացրած (այդ թվում՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տրված լիազորագրերի հիման վրա) և պետական գրանցման վկայականը (այդ թվում՝ ժամկետային) հանձնած անհատ ձեռնարկատերերն ազատվում են 2003-2005 թվականների համար հաշվարկված և չվճարված եկամտահարկի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների նվազագույն գումարների, ինչպես նաև դրանց նկատմամբ հաշվարկված և չվճարված տույժերի վճարումից»:

Գանգատում բերված են նաև նույն օրենքի 4-րդ հոդվածի դրույթները:

Վերը նշված հոդվածների բովանդակությունից ուղղակիորեն բխում է, որ անկախ նրանից, թե Ա/Ձ-ն դիմում ներկայացրել է գործունեությունը դադարեցնելու մասին, թե ոչ, բոլոր դեպքերում ազատվում են եկամտահարկի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների նվազագույն գումարների, ինչպես նաև դրանց նկատմամբ հաշվարկված և չվճարված տույժերի վճարումից, ավելին՝ օրենքը հարկային տեսչություններին պարտավորեցրել է մինչև 2006թ. սեպտեմբերի 1-ը պետ. ռեգիստրի գործակալության մարմիններին ներկայացնել դրանում նշված Ա/Ձ-ների ցանկերը, մինչև 01.11.2006թ. պետական գրանցամատյանում դրանց գործունեության դադարեցման գրառման համար: Փաստորեն, հարկային տեսչությունը փորձում է անձին ծանրաբեռնել օրենքով չնախատեսված կամ դրանով նախատեսված արտոնություններից օգտվող պարտավորությունների առկայության փաստը բացառող օրենքի գործողության պայմաններում:

Վերոգրյալի կապակցությամբ գանգատում մեջբերված է նաև ՀՀ վճարել դատարանի 16.10.2009թ. թիվ ՎԴ3/0088/05/09 վարչական գործով կայացված որոշմամբ արտահայտված դիրքորոշումը:

«Անհատ ձեռնարկատերերի համար եկամտահարկի և պարտադիր սոցիալական վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն սահմանվել են

արտոնություններ, որոնք անհատ ձեռնարկատերերին ազատել են ոչ միայն հարկային, այլ նաև սոցիալական ապահովության վճարների գծով ունեցած պարտավորությունների կատարման պարտավորություններից, ինչն էլ ենթադրում է, որ Ա/Ձ Ամբատ Մեսրոպյանը որևէ պարտավորություն ունենալ չէր կարող և չունի, էլ չենք խոսում դրանց կատարման վաղեմության մասին: Ինչ վերաբերվում է 2009-2012թ.թ. համար առաջացած պարտավորությունների հանգամանքին, ապա եթե Ա/Ձ-ն 2006-2007թ.թ. հետո որևէ գործունեություն չի իրականացրել, հաշվետվություն չի ներկայացրել, ինչպես կարող էր 2009թ. հունվարից մինչև 2012թ. դեկտեմբեր ամիսների համար պարտադիր այդ վճարի գծով պարտավորություն ունենալ: Վերը նշված օրենքների հիմքով Ա/Ձ Սմբատ Մեսրոպյանը որևէ պարտավորություն չի կարող ունենալ, ինչի հիման վրա «2008թ. հունվարի 1-ի դրությամբ հարկային հաշվետվություններ չներկայացրած կազմակերպությունները լուծարելու և անհատ ձեռնարկատերերին պետ. հաշվառումից հանելու մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն Ա/Ձ-ին պետք է հանելին հաշվառումից, այլ ոչ թե գործունեության դադարեցումից և հաշվետվություններ չներկայացնելուց շուրջ 10 տարի անց «հիշեին նրա հարկային պարտավորություններ ունենալու մասին»:

Վերոգրյալի հիման վրա, գանգատաբերը խնդրում է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի ժ/պ 30.12.2016թ. թիվ 1460/03 որոշումը ճանաչել անվավեր:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի ժ/պ-ն քննարկելով Ա/Ձ Սմբատ Մեսրոպյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ համաձայն հարկային մարմնում առկա անձնական հաշվի քարտի տվյալների 07.11.2016թ. դրությամբ նրա չկատարված հարկային պարտավորությունները կազմում են 378.147 դրամ: Մասնավորապես, եկամտահարկի գծով պարտավորությունը կազմում է ընդամենը 5.281 դրամ, որն առաջացել է 2005թ. 4-րդ և 2006թ. 1-ին եռամսյակների հաշվարկներով, սոցիալական ապահովության վճարի գծով պարտավորությունը կազմում է ընդամենը 371.366 դրամ, որն առաջացել է 2009-2012թթ. ընթացքում նվազագույն սոցիալական ապահովության վճարի գումարները չվճարելու հետևանքով, իսկ պետական տուրքի գծով պարտավորությունը կազմում է 1.500 դրամ, որն առաջացել է 2007թ. տարեկան հաշվարկով:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչությունում, համաձայն «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի, հարուցվել է վարչական վարույթ ընկերության չկատարված հարկային պարտավորությունները գանձելու վերաբերյալ՝ «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածով նախատեսված վարչական ակտ ընդունելու նպատակով, որի մասին 26.12.2016թ. Ա/Ձ Սմբատ Մեսրոպյանը պատշաճ կերպով ծանուցվել է, սակայն վարույթի նյութերին ծանոթանալու համար չի ներկայացել և որևէ բացատրություն չի տվել:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի ժ/պ կողմից 30.12.2016թ. ընդունվել է թիվ 1460/03 որոշումը (այսուհետ նաև՝ Որոշում) Ա/Ձ Սմբատ Մեսրոպյանից 378.147 դրամ պարտավորության գումար գանձելու մասին:

Որոշմամբ նվազագույն սոցիալական ապահովության վճարի գծով գանձման առաջադրված պարտավորությունների վերաբերյալ հարկ է նշել, որ 2016 թվականի դեկտեմբերի 16-ին ընդունվել է «Հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով արտոնություններ սահմանելու մասին» ՀՀ օրենքը (այսուհետ՝ Օրենք), որը ուժի մեջ է մտել 2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ին:

Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ սույն օրենքի գործողությունը սույն օրենքով սահմանված դեպքերում ու կարգով տարածվում է եկամտահարկի և (կամ) պարտադիր սոցիալական ապահովագրության (ապահովության) վճարների նվազագույն գումարների վճարման պարտավորություններ ունեցող անհատ ձեռնարկատերերի (այդ թվում՝ մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառումից հանված ֆիզիկական անձանց) և նոտարների վրա:

Օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ սույն օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված անձինք ազատվում են 2006 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2012 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար հաշվարկված և չվճարված պարտադիր սոցիալական ապահովագրության (ապահովության) վճարների նվազագույն գումարների (այդ թվում՝ հաշվարկված և չվճարված տույժերի, տուգանքների) վճարումից:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ Որոշմամբ նվազագույն սոցիալական ապահովության վճարի գծով գանձման առաջադրված պարտավորությունները՝ ընդհանուր գումարով 371.366 դրամ, ենթակա են նվազեցման:

Ինչ վերաբերվում է եկամտահարկի գծով պարտավորությունը՝ ընդհանուր գումարով 5.281 դրամ, ինչպես նաև պետական տուրքի գծով պարտավորությունը՝ գումարով 1.500 դրամ, ապա դրանք առաջացել են, համապատասխանաբար՝ 2005թ. 4-րդ, 2006թ. 1-ին եռամսյակների հաշվարկներով և 2007թ. տարեկան հաշվարկով, հիմնավոր են և ենթակա են կատարման:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի Ժ/պ 30.12.2016թ. թիվ 1460/03 որոշումից նվազեցնել 371.366 դրամ:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ